

Föreläsning FEM

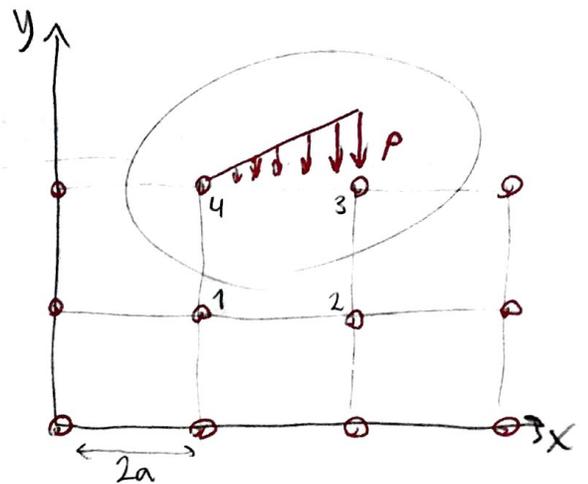
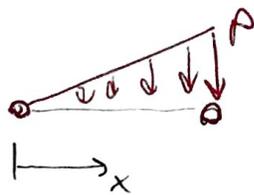
Exempel FE-formulering av elastiska problem forts.

$$\int_V (\tilde{\nabla} u)^T \sigma dV = \int_S u^T t ds + \int_V u^T b dV \quad \text{svag form}$$

$$u = N \alpha, \quad v = N c, \quad \epsilon = \tilde{\nabla} u = B \alpha, \quad \tilde{\nabla} v = B c, \quad \sigma = D \cdot \epsilon$$

insättning av dessa ger som bevänt:

$$\int_V B^T D B dV \alpha = \int_S N^T t ds + \int_V N^T b dV$$

Vi får t -matrisen till

$$t = [t_x \ t_y]^T = \left[0 \quad -\frac{x}{2a} p \right]^T$$

som randspänning!

$$f_b = t \int_L \underbrace{\begin{bmatrix} N_1^e & 0 & N_2^e & 0 & N_3^e & 0 & N_4^e & 0 \\ 0 & N_1^e & 0 & N_2^e & 0 & N_3^e & 0 & N_4^e \end{bmatrix}}_{2 \times 4 \text{ by 4-nods-element}} \cdot \begin{bmatrix} 0 \\ t_y \end{bmatrix} dL =$$

$$= t \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & \int_0^{2a} N_3^e t_y dx & 0 & \int_0^{2a} N_4^e t_y dx \end{bmatrix}$$

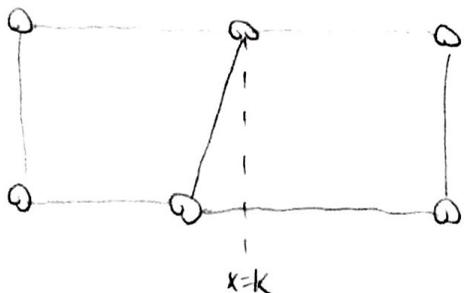
(N_3^e och N_4^e kan lätt inses utom någon σ -metod längs randen.)

$$= t \left[0 \ 0 \ 0 \ 0 \ 0 \ -\frac{2}{3} p a t \ 0 \ -\frac{1}{3} p a t \right] \quad \text{med} \begin{cases} N_3^e = \frac{x}{2a} \\ N_4^e = 1 - \frac{x}{2a} \end{cases}$$

Är detta rimligt? --- Ja! klara!

Kapitel 19

Lite repetition...

$$T = \alpha_1 + \alpha_2 x + \alpha_3 y + \alpha_4 xy$$

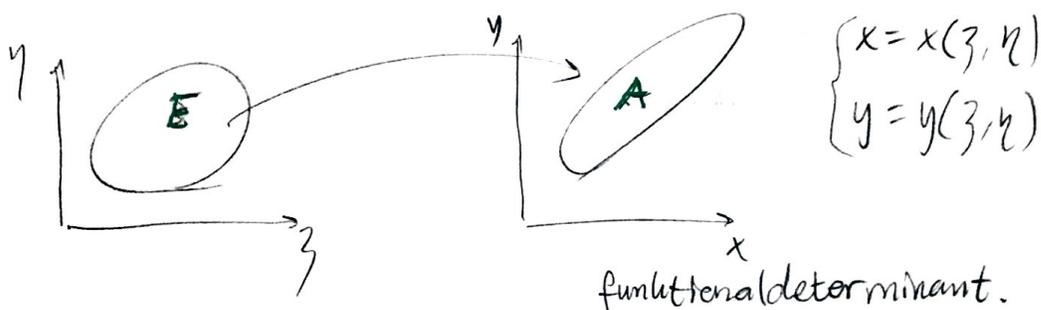
[insert $x=k$]

$$\Downarrow$$
$$T = \alpha_1' + \alpha_2' x \leftarrow \text{kompatibel}$$

Men, [insert $y=kx+m$] $\Rightarrow T = \alpha_1' + \alpha_2' x + \alpha_3' x^2 \leftarrow E_j$ unik lösning!

Hur löser vi detta problem om vi vill kunna använda flygnodiga element som inte är kvadratiska?

Flerdim ger svaret:

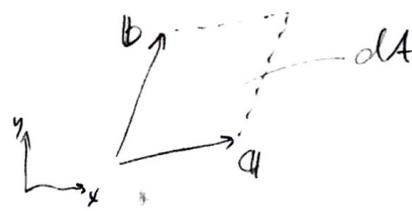
$$\int_A f(x,y) dx dy = \int_E f(x(z,\eta), y(z,\eta)) \cdot |J(z,\eta)| dz d\eta$$

Varför vill vi kunna göra denna mappning? Vi kommer att göra ett speciellt val på $x=x(z,\eta)$ och $y=y(z,\eta)$

$\int B^T D B dx dy = [8 \times 8]$ -matris i detta fall.

$$\begin{cases} x = x(z,\eta) \\ y = y(z,\eta) \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} dx = \frac{\partial x}{\partial z} dz + \frac{\partial x}{\partial \eta} d\eta \\ dy = \frac{\partial y}{\partial z} dz + \frac{\partial y}{\partial \eta} d\eta \end{cases} \Rightarrow \begin{bmatrix} dx \\ dy \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{\partial x}{\partial z} & \frac{\partial x}{\partial \eta} \\ \frac{\partial y}{\partial z} & \frac{\partial y}{\partial \eta} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} dz \\ d\eta \end{bmatrix}$$

$\uparrow$ -jacobian
 $\det J > 0$

$$dy=0 \Rightarrow a = \begin{bmatrix} \frac{dx}{dz} \\ \frac{dy}{dz} \end{bmatrix} dz$$

$$dz=0 \Rightarrow b = \begin{bmatrix} \frac{dx}{dy} \\ \frac{dy}{dy} \end{bmatrix} dy$$

$$dA = |a \times b| = \left| \det \begin{bmatrix} \frac{dx}{dz} dz & \frac{dx}{dy} dy \\ \frac{dy}{dz} dz & \frac{dy}{dy} dy \end{bmatrix} \right|$$

$$= dz \cdot dy |\det(J)|$$

kräver att $\det J > 0!$

← ?

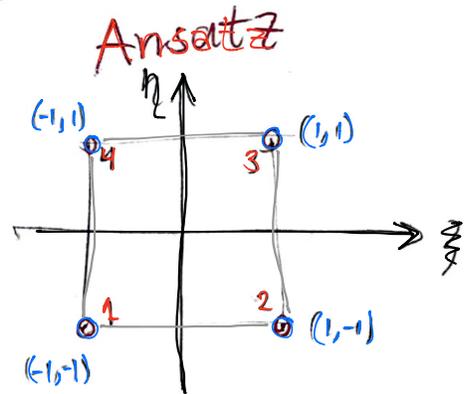
- Nu har Matthias skrivit typ tre tavlor med anteckningar på en minut...

4-nods-element

Vi vet att elementtränder parallella med x & y-axlarna uppfyller kompatibilitetskraven. Hmm...

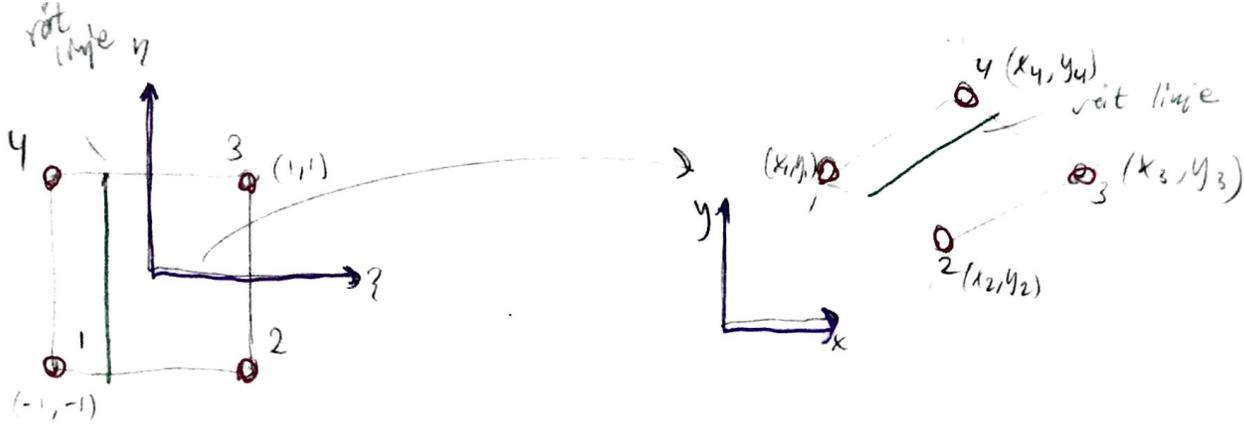
Idé: Definiera elementen i z - η -domänen med elementtränder parallella med z och η !

- $$\begin{cases} N_1^e = \frac{1}{4} (\xi-1)(\eta-1) \\ N_2^e = \frac{1}{4} (\xi+1)(\eta-1) \\ N_3^e = \frac{1}{4} (\xi+1)(\eta+1) \\ N_4^e = \frac{1}{4} (\xi-1)(\eta+1) \end{cases}$$

$$T = \alpha_1 + \alpha_2 \xi + \alpha_3 \eta + \alpha_4 \xi \eta$$

Så, $T = N^e a = N_1^e a_1 + N_2^e a_2 + N_3^e a_3 + N_4^e a_4 = T(\xi, \eta)$

Avbildningen $x(z, \eta) = N_1^e x_1 + N_2^e x_2 + N_3^e x_3 + N_4^e x_4 = \underline{N^e x^e}$

$y(z, \eta) = N_1^e y_1 + N_2^e y_2 + N_3^e y_3 + N_4^e y_4 = \underline{N^e y^e}$

Detta är en isoparametrisk avbildning

Hörnpunkt:

$$x(-1, -1) = \underbrace{N_1^e(-1, -1)}_{=1} x_1 + \underbrace{N_2^e(-1, -1)}_0 x_2 + \underbrace{N_3^e(-1, -1)}_0 x_3 + \underbrace{N_4^e(-1, -1)}_0 x_4 = x_1$$

⚠ Slutsats av detta lilla exempel: En hörnpunkt avbildas på en hörnpunkt

Rät linje:

Notera att $\begin{cases} x(z, \eta) = \alpha_1 + \alpha_2 z + \alpha_3 \eta + \alpha_4 z\eta \\ y(z, \eta) = \beta_1 + \beta_2 z + \beta_3 \eta + \beta_4 z\eta \end{cases}$

Rät linje i z - η -systemet förs enkelt av ex: $z = k$

$$z = k \Rightarrow \begin{cases} x = \alpha_1 + \alpha_2 k \\ y = \beta_1 + \beta_2 k \end{cases}$$

⚠ Slutsats: Röta linjer avbildas på röta linjer

Okej...

Är completeness uppfyllt då?

$$T = N^e a_i = \sum N_i a_i$$

$$\begin{cases} x = N^e x^e \\ y = N^e y^e \end{cases}$$

Vi vill kunna representera konstant värde och konstant gradient,
dvs: $T = \alpha_1 + \alpha_2 x + \alpha_3 y$,

$$T = \alpha_1 + \alpha_2 \underline{N^e x^e} + \alpha_3 \underline{N^e y^e}$$

• Välj: speciellt att nodtemperaturen ges av

$$a_i = \alpha_1 + \alpha_2 x_i + \alpha_3 y_i$$

• Insättning:

$$T = \sum N_i a_i = \sum N_i \alpha_1 + \sum N_i \alpha_2 x_i + \sum N_i \alpha_3 y_i = \alpha_1 + \alpha_2 x + \alpha_3 y$$

→ Japp!

→ Då har vi konvergens!

•
$$K = \int_A t B^T D B dA = \int_A \underbrace{\begin{bmatrix} \frac{\partial N^F}{\partial x} & \frac{\partial N^F}{\partial y} \end{bmatrix}}_? \cdot D \begin{bmatrix} \frac{dU}{dx} \\ \frac{dU}{dy} \end{bmatrix} dx dy$$

• Så
$$\begin{cases} \frac{\partial N}{\partial z} = \frac{\partial N}{\partial x} \frac{dx}{dz} + \frac{\partial N}{\partial y} \frac{dy}{dz} \\ \frac{\partial N}{\partial \eta} = \frac{\partial N}{\partial x} \frac{dx}{d\eta} + \frac{\partial N}{\partial y} \frac{dy}{d\eta} \end{cases} \Rightarrow \begin{bmatrix} \frac{\partial N}{\partial z} \\ \frac{\partial N}{\partial \eta} \end{bmatrix} = \underbrace{\begin{bmatrix} \frac{dx}{dz} & \frac{dy}{dz} \\ \frac{dx}{d\eta} & \frac{dy}{d\eta} \end{bmatrix}}_{J^T} \cdot \begin{bmatrix} \frac{\partial N}{\partial x} \\ \frac{\partial N}{\partial y} \end{bmatrix}$$

⇒
$$\begin{bmatrix} \frac{\partial N}{\partial x} & \frac{\partial N}{\partial y} \end{bmatrix}^T = (J^T)^{-1} \cdot \begin{bmatrix} \frac{\partial N}{\partial z} \\ \frac{\partial N}{\partial \eta} \end{bmatrix}$$
 J^T - aha!

⇒
$$K^e = \int_{-1}^1 \int_{-1}^1 t \begin{bmatrix} \frac{\partial N^T}{\partial z} & \frac{\partial N^T}{\partial \eta} \end{bmatrix} \cdot J^{-1} \cdot D \cdot (J^T)^{-1} \begin{bmatrix} \frac{dU}{dz} \\ \frac{dU}{d\eta} \end{bmatrix} \cdot |\det(J)| dz d\eta.$$

Knepsigt att integrera!

⇒ KAP 20
Numerisk integration